

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
НАВЧАЛЬНО НАУКОВИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра державно-правових та гуманітарних наук

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Галузь знань: F «Інформаційні технології»

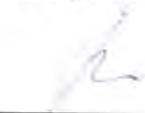
Спеціальність: F3 «Комп'ютерні науки»

Освітньо–професійна програма: «Комп'ютерні науки»

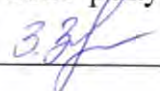
Форма здобуття освіти: очна (денна)

Київ – 2025 рік

Розробник силабусу кандидат історичних наук, доцент
Доцент кафедри державно-правових та гуманітарних наук

 _____ Богдан ЧИРКО

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри публічного та приватного права
Протокол № 1 від 28 серпня 2025 року

Завідувач кафедри _____ Зореслава ЗАХОЖАЙ

Приклад оформлення структурних елементів си́лабусу

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1.Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	Історія та культура України ОК 1.1.3
2.Статус навчальної дисципліни	Дисципліна загальної підготовки
3.Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	1 рік навчання, 1 семестр
4.Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	кредити 4 загальна кількість годин 120 год аудиторних (д) 40 лекцій (д) 20 практичні заняття (д) 20 самостійна робота (д) 80
5.Вид підсумкового (семестрового) контролю	залік
6.Інформація про консультації	За графіком консультацій
7.Мова викладання	українська
8.Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Чирко Богдан Володимирович Кандидат історичних наук, доцент
9.Контактна інформація викладача	chyrko.bohdan@tnu.edu.ua
10.Посилання на си́лабус на веб-сайті Університету	https://tnu.edu.ua/
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Дисципліна спрямована на вивчення суспільно-політичних і соціально-економічних процесів, які відбувалися на різних етапах розвитку українського народу і його державності, ознайомлення з еволюцією вітчизняної культури – історії її фундаментальних цінностей, як цілісних систем в світовому і європейському контекстах.
Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	Мета: надання здобувачам вищої освіти знань про закономірності та особливості політичного, економічного, соціального та культурного розвитку України, її відносин з іншими державами та народами; ознайомлення з основами сучасних підходів до історії національної культури, процесами її історичного розвитку та найбільш значними здобутками, формування системи знань про історичну та соціально-економічну обумовленість художньо-культурологічних процесів в Україні з найдавніших часів до початку ХХІ ст., розуміння пріоритетності

	таких знань. Завдання: узагальнення досвіду національного державотворення, традицій української державності, значення боротьби українського народу за її відродження та збереження; визначення місця і ролі в українській історії видатних історичних осіб; висвітлення змісту і особливостей розвитку української матеріальної та духовної культури, її взаємозв'язок із світовою культурою; формування у здобувачів вищої освіти розуміння історичних процесів минулого для вироблення дієвих напрямних та гуманістичних культурних орієнтацій у реаліях сьогодення; отримання студентами фундаментальних знань з історії і культури України, як основам формування світогляду відповідального громадянина, носія інтелектуальних, моральних і естетичних якостей, гідних високоосвіченого фахівця. – набуття системних знань про факти, події, явища, тенденції в Україні та світі з найдавнішого періоду до сучасного часу: цінності життя людини, досвіду українського державотворення, утвердження єдності й соборності українського народу, значення європейських культурних і правових традицій для суспільних процесів в Україні, зміцнення національних інтересів і суверенітету, цілісності та непорушності кордонів Української держави в контексті світового історичного процесу; – розвиток історичного, критичного та творчого мислення, здатності розуміти загальний хід історичного процесу, проблеми, що стоять перед країною та світом; Цілі курсу: поглиблення інтересу до історії як сфери знань і навчального предмета, розвиток мисленнєвих здібностей та умінь, необхідних для розуміння сучасних викликів; спонукати до усвідомлення національного інтересу, необхідності захисту суверенітету, територіальної цілісності своєї держави в умовах реальних військово-політичних, інформаційних та інших викликів; – долучення до духовних і культурних надбань і цінностей, історикокультурних традицій українського й інших народів; – сприяння формуванню політичної та правової культури, громадянської самосвідомості, пошани до символіки України в гармонійному поєднанні із національними та загальнолюдськими цінностями.
--	--

Пререквізити	
Постреквізити	Підготовка до атестації
Формат проведення дисципліни	Передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання: лекція, семінарські заняття, дискурс, з елементами електронного навчання, зокрема використання пошукових систем, онлайн консультування і т.п. Основні методи навчання у викладанні дисципліни «Історія та культура України»: – словесні: опитування, бесіда, дискусія; – наочні: презентація, використання відео- та аудіо джерел і матеріалів; – практичні: конспектування та обговорення історичних, культурологічних та філософських джерел, виконання індивідуальних творчих завдань на семінарах, тестування, написання рефератів, підготовка тез на студентську науково-практичну конференцію.

Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі комп'ютерних наук або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів інформаційних технологій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність діяти на основі етичних міркувань

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

РН20. Примножувати і зберігати цінності і досягнення громадянського (вільного демократичного) суспільства на основі розуміння місця предметної області в його загальній системі знань, дотримуватися принципів академічної доброчесності

4. Тематика та зміст навчальної дисципліни.			
Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчального заняття	Форми і методи контролю знань	Кількість годин

Розділ 1. ВИТОКИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ТА ЙОГО ДЕРЖАВНОСТІ. ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ В IX – ХУІІІ СТ. Тема 1. Вступ до курсу. Стародавня історія та культура на території сучасної України. Тема 2. Історичні корені українського народу. Княжа доба. Культура Княжої доби.	лекція	усне опитування/тестування	4
Тема 1. Вступ до курсу. Стародавня історія та культура на території сучасної України. План 1. Вступ. Предмет і завдання курсу «Історія та культура України». Джерела та історіографія. 2. Первісна доба на території сучасної України. 3. Племена трипільської культури на території України. 4. Виникнення перших державних об'єднань (кіммерійці, скіфи, сармати, грецька колонізація). 5. Східні слов'яни. Першопочатки українства. Тема 2. Історичні корені українського народу. Княжа доба. Культура Княжої доби План 1. Київська Русь: передумови створення держави та етапи її розвитку. 2. Політичний устрій, економічні відносини, соціальний склад населення Київської Русі. 3. Причини занепаду давньоруської держави. 4. Галицько-Волинське князівство – спадкоємець Київської Русі. 5. Культура княжої доби	Семінарське заняття	усне опитування написання рефератів, есе, презентацій	4
Тема 3. Історико-культурний розвиток українських земель в литовсько-польську добу. Українське козацтво (др. пол. XIV – п. пол. XVII ст.). Тема 4. Історія та культура	лекція		4

Гетьманщини (др.. пол. XVII – XVIII ст.). Бароко.			
Тема 3. Історико-культурний розвиток українських земель в литовсько-польську добу. Українське козацтво (др. пол. XIV – п. пол. XVII ст.). План: 1. Загарбання українських земель феодалами сусідніх держав. Політичне життя в українських землях. 2. Козацтво в Україні. Національно-визвольний рух кінця XVI – першої половини XVII ст. 3. Культура литовсько-польської доби. Тема 4. Історія та культура Гетьманщини (др.. пол. XVII – XVIII ст.). Бароко. План: 1. Причини та характер української національної революції. Проблеми її типології, хронологічних меж та періодизації. 2. Хід національно-визвольної боротьби протягом 1648-1657 рр. 3. Українська Козацька держава, її виникнення та еволюція. 4. Доба Руїни. 5. Українські землі у II половині XVII – XVIII ст. 6. Українська культура в другій половині XVII–XVIII століттях. Бароко.	Семінарське заняття	усне опитування написання рефератів, есе, презентацій аналітичний огляд	4
Тема 5. Україна в складі Російської та Австро-Угорської імперій наприкінці XVIII – поч. XX ст. Українське національне відродження (кінець XVIII – початок XX ст.).	лекція		4
Тема 5 . Україна в складі Російської та Австро-Угорської імперій наприкінці XVIII – поч. XX ст. Українське національне відродження (кінець XVIII – початок XX ст.) План 1. Перерозподіл українських земель наприкінці XVIII ст.	Семінарське заняття	усне опитування написання рефератів, есе, презентацій аналітичний огляд	4

Адміністративний устрій України. 2. Соціально-економічний розвиток українських земель. 3. Основні тенденції розвитку суспільно-політичного руху на українських землях у XIX ст. 4. Українське національне відродження (кінець XVIII – початок XX століття) 5. Соціально-економічний розвиток України на початку XX ст. Столипінська аграрна реформа. 6. Суспільно-політичне життя України на початку XX ст.: Виникнення українських політичних партій; Україна в добу першої російської революції 1905 – 1907 рр. 7. Україна в роки Першої світової війни (1914 – 1918 рр.). 8. Українська культура 19 – поч 20 ст.			
Розділ 2. УКРАЇНА В XX НА ПОЧАТКУ XXI СТ. Тема 6. Українська національно-демократична революція (1917–1920 рр). Уроки історії. Модерн. Тема 7. Українські землі між двома світовими війнами. Українська культура першої половини XX століття.	лекція		4
Тема 6. Українська національно-демократична революція (1917–1920рр). Уроки історії. Модерн. План. 1. Центральна Рада та її Універсали. Проголошення УНР. Війна Радянської Росії проти УНР. 2. Внутрішня і зовнішня політика Української Держави П.Скоропадського. 3. Відновлення УНР. Державотворча діяльність Директорії. 4. Революція в Західній Україні. Утворення ЗУНР. Акт злуки 22 січня 1919 р. 5. Остаточне встановлення радянської влади в Україні. Підсумки та уроки революцій 1917-1920 рр. 6. Формування національної	Семінарське заняття	усне опитування написання рефератів, есе, презентацій аналітичний огляд	4

культури. освіти, науки. Тема 7. Українські землі між двома світовими війнами. Українська культура першої половини ХХ століття План 1. Політичні та соціально-економічні перетворення в Україні у міжвоєнну добу: а) політика «воєнного комунізму»; б) НЕП; в) суперечливі явища проведення індустріалізації; г) колективізація. Голодомор 1932–1933 рр. 2. Суспільно-політичне життя в Україні за часів тоталітаризму. 3. Становище західноукраїнських земель у складі Польщі, Румунії та Чехословаччини.			
Тема 8. Україна в другій світовій війні. Український національно-визвольний рух в роки війни та першому повоєнному десятиріччі. Тема 9. Україна в 1950–1990 рр. Шлях до незалежності. Українська культура другої половини ХХ століття . Андеграунд. Незалежна Держава Україна. Сучасна культура. Постмодернізм	лекція		4
Тема 8. Україна в другій світовій війні. Український національно-визвольний рух в роки війни та першому повоєнному десятиріччі. План: 1. Українські землі напередодні і в роки Другої світової війни. 2. Рух Опору на українських землях. Визволення України. 3. Відбудова і розвиток народного господарства України (до середини 60-х років). 4. Українська культура першої половини ХХ століття Тема 9. Україна в 1950–1990 рр. Шлях до незалежності. Українська культура другої половини ХХ століття . Андеграунд. Незалежна Держава Україна. Сучасна культура.	Семінарське заняття	усне опитування написання рефератів, есе, презентацій аналітичний огляд	4

Постмодернізм. План 1. Наростання кризових явищ в соціально-економічній та суспільно-політичній сферах у 1970-х – 80-х рр. 2. Україна в період перебудови (1985–1990 рр.). 3. Становлення української державності. Державотворчі процеси в Україні. Пріоритети зовнішньої політики України на межі ХХ-ХХІ ст. 4. Російсько-українська війна 5. Культурне життя в Україні. Постмодернізм.			
---	--	--	--

4.3. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Конспектування історичних документів та матеріалів до семінарських занять.

Складання хронологічної таблиці.

Написання критично-оглядові робіт і повідомлень кожним студентом до кожного змістового модуля (тематика критично-оглядових робіт та повідомлень подається в робочій програмі та планах семінарських занять з курсу). Захист критично-оглядових робіт та повідомлень під час здачі змістових модулів.

Розділ 1. ВИТОКИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ТА ЙОГО ДЕРЖАВНОСТІ. ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА В ІХ-ХУІІІ СТ..

Тема 1. Вступ до курсу. Стародавня історія та культура на території сучасної України.
 підготувати критично-оглядову роботу, історичну розвідку або есе на вибрану тему:

1. Трипільська культура.
2. Міста-держави Північного Причорномор'я.
3. Вплив греків на автохтонне населення Північного Причорномор'я
4. Східні слов'яни: територія, розселення, заняття, вірування.

Завдання 2: Складіть таблицю на вибір.

«Розташування на сучасній мапі грецьких міст»

Грецьке місто	Сучасне місто
Ольвія	
Тіра,	
Херсонес,	
Пантікапей,	
Керкінітіда	

Зробіть таблицю: «Язиченські боги»

Язиченський бог	Покровитель чого	Якому християнському богу відповідає

Тема 2. Історичні корені українського народу. Княжа доба. Культура Княжої доби
підготувати критично-оглядову роботу, історичну розвідку або есе на вибрану тему:

1. Звичаї та обряди давніх русичів, її збереження в сучасній народній традиції.
2. Значення прийняття християнства.
3. Причини і наслідки занепаду Київської Русі
4. Міжнародні зв'язки Київської Русі.
5. Зовнішня політика та значення Галицько-Волинської держави.
6. Діяльність князя Володимира Мономаха.
7. Боротьба Русі з монгольською навалою та золотоординським ігом.

Тема 3. Історико-культурний розвиток українських земель в литовсько-польську добу. Українське козацтво (др. пол. XIV – п. пол. XVII ст.).

підготувати критично-оглядову роботу, історичну розвідку або есе на вибрану тему:

1. Україна у складі Литви та Польщі.
2. Братства як науково-культурні осередки
3. Братства та їх роль в розвитку української культури XIV – XVIII ст.
4. Львівська братська школа
5. Пересопницьке Євангеліє.
6. Виникнення друкарства на Україні.
7. Творчість Станіслава Оріховського
8. Поширення Магдебурзького права в містах України.
9. Запорозька Січ та її роль в суспільно-політичному житті українського народу.
10. Життя та побут козаків.

Завдання 2: Зробіть таблицю
«Унії»:

Унії	Причини укладання	Зміст унії	Наслідки унії
Кревська			
Люблінська			
Берестейська			

Тема 4. Історія та культура Гетьманщини (др. пол. XVII – XVIII ст.). Бароко.

підготувати критично-оглядову роботу, історичну розвідку або есе на тему:

1. Б. Хмельницький: життя та політична діяльність.
2. Головні битви визвольної війни під проводом Б. Хмельницького (1648-1657рр.)
3. Березневі статті 1654р. їх наслідки для України.
4. І. Мазепа: правда і вигадки.
5. Внесок гетьмана Івана Мазепи в розвиток барокового мистецтва.
6. Пилип Орлик та його Конституція.
7. Гетьманщина та її ліквідація.
8. Останній кошовий отаман П. Калнишевський.
9. Українське козацтво як феномен світової історії.
10. Козацтво після зруйнування Січі.
11. Література: козацькі літописи Григорія Граб'янка, Самовидця, Самійла Величка, творчість Григорія Сковороди.
12. Українська культура у другій половині XVII – XVIII ст. Українське козацьке бароко.

Завдання 2: зробіть хронологічну таблицю основних битв Богдана Хмельницького.

Завдання 3: Зробіть таблицю на вибір:
«Значення московсько-українського договору 1654 р.»

Для України	Для Московії

«Періоди гетьманщини без гетьманів»

	Дата правління	Члени правління	Обов'язки урядів	Наслідки правління
Перша Малоросійська колегія				
Правління Гетьманського уряду				
Друга Малоросійська колегія				

Тема 5 . Україна в складі Російської та Австро-Угорської імперій наприкінці XVIII – поч. XX ст. Українське національне відродження (кінець XVIII – початок XX століття).

Критично-оглядова робота, історичну розвитку або есе на вибрану тему

1. Західноукраїнські землі в XIX ст.
2. «Руська трійця».
3. «Просвіти» та їх діяльність (XIX ст.)
4. Видатні постаті українського національно-культурного відродження
5. Кирило-Мефодіївське товариство.
6. Перша хвиля української еміграції.
7. Землевласники «нової хвилі» – Симиренки, Терещенки, Харитоненки та ін.
8. Реформи 60-70-х років XIX ст.
9. Становлення нової української літератури. І. Котляревський. Творчість Т.Г. Шевченка.
10. Особливості розвитку української культури на західноукраїнських землях.
11. Січові стрільці.
12. Музична культура XIX ст.

Завдання 2: Складіть таблицю на вибір:

«Адміністративно-територіальний устрій Наддніпрянської України»

Регіони	Генерал-губернаторство	Губернії

«Адміністративно-територіальний устрій західноукраїнських земель»

Адміністративно-територіальна одиниця	Українська територія	Поділ території

Завдання 3: Складіть хронологічну таблицю основних битв на території України в роки Першої світової війни.

Розділ 2. УКРАЇНА В XX – ПОЧАТКУ XXI СТ.

Тема 6. Українська національно-демократична революція (1917–1920рр). Уроки історії. Модерн.

Критично-оглядова робота, історичну розвитку або есе на вибрану тему

1. Політичний портрет М.С. Грушевського.
2. Політичний портрет В. Винниченка.
3. Бій під Крутами.
4. Павло Скоропадський: зліт і падіння політика.
5. Політичний портрет С. Петлюри
6. Політичний портрет Є. Петрушевича.
7. Берестейський договір та його значення.
8. Причини поразки ЗУНР.
9. Причини поразки української революції.
10. Національно-культурна політика українських урядів в 1917–1920-х рр.

Завдання 2: Складіть таблицю

«Основні положення Статуту Генерального секретаріату і «Тимчасової інструкції...»

Статут Генерального Секретаріату, підготовлений УЦР	«Тимчасова інструкція Генерального Секретаріату Тимчасового відділу»

Тема 7. Українські землі між двома світовими війнами. Українська культура першої половини ХХ століття

Критично-оглядова робота, історичну розвитку або есе на вибрану тему

1. Голод 1921 – 1923рр. в Україні.
2. Вхідження України в СРСР.
3. Причини та наслідки голодомору 1932 – 1933рр.
4. Політичний портрет М.О. Скрипника.
5. Проведення політики українізації: причини згортання і наслідки.
6. Національне відродження 1920-х р. «Розстріляне відродження». Українізація.
7. Сталінські репресії проти українського народу в 30-х роках ХХ століття.
8. Демографічні втрати населення України в 20-30-х рр.
9. Причини геноциду українського народу 32-33 рр.
10. Репресії проти українського народу в 20-30-х рр.
11. Молодіжні товариства в Східній Галичині «Сокіл», «Січ», «Луг», «Пласт».
12. Степан Бандера – борець за самостійність України.
13. Розвиток культур на західноукраїнських землях між двома світовими війнами. Діяльність НТШ у Львові.
14. Виникнення та діяльність ОУН.

Завдання 2: Скласти таблицю на вибір:

«Голод 1921-1922 рр.»

Територія охоплена голодом	Соціально-економічні, політичні причини голоду	Заходи влади щодо припинення голоду	Заходи міжнародних організацій щодо припинення голоду	Соціально-економічні, демографічні, політичні наслідки

«Хід українізації в 20-х роках і в 30-х роках»:

Хід українізації в 20-х роках	Хід українізації в 30-х роках

«УРСР і складі СРСР»

Права, що залишались в	Права, що передавались до компетенції
------------------------	---------------------------------------

компетенції УРСР	СРСР

Тема 8. Україна в другій світовій війні. Український національно-визвольний рух в роки війни та першому повоєнному десятиріччі.

Критично-оглядова робота, історичну розвитку або есе на вибрану тему

1. Українське питання напередодні Другої світової війни.
2. Пакт Ріббентропа-Молотова та таємні додатки до нього.
3. Проголошення у Львові Української самостійної держави 30 червня 1941 року.
4. Організація українських націоналістів (ОУН) в роки Другої світової війни.
5. Битва за Дніпро
6. Визволення території України від німецько-фашистських загарбників.
7. Українська наука та культура в роки Другої світової війни.

Завдання 2: Скласти таблицю на вибір

«Окупаційний режим в Україні»

Зони окупації		
Назва	Територія	Центр зони

«Рух опору в Україні»

	Дата створення	Територія	Мета	Діяльність
Радянські партизани				
ОУН- УПА				

«Радянізація західноукраїнських земель»

Заходи, що позитивно сприймалися західними українцями	Заходи, що негативно сприймалися західними українцями

Тема 9. Україна в 1950–1990 рр. Шлях до незалежності. Українська культура другої половини ХХ століття. Андеграунд. Незалежна Держава Україна. Сучасна культура. Постмодернізм.

Критично-оглядова робота, історичну розвитку або есе на вибрану тему

1. Наростання кризових явищ в соціально-економічному та суспільно-політичному житті в Україні в 50-х - 80-х роках.
2. Політика русифікації.
3. Дисидентський рух в Україні.
4. Українське поетичне кіно.
5. «Шестидесятники»
6. Українське поетичне кіно
7. «Дисидентські організації в Україні».
8. Революції в Україні
9. Російсько-українська війна
10. Україна і зовнішній світ.
11. Українська діаспора.
12. Розвиток освіти та науки.
13. Література. Творчість Ю.Андруховича, Ю.Покальчука, М.Матіос, О.Забужко, С.Жадана, В. Шкляр..
14. Архітектура та образотворче мистецтво.

15. Театр та музика.
16. Сучасне українське кіно.
17. «Помаранчева революція» – визначна подія в новітній історії України та її наслідки.
18. Революція гідності.
19. Державна символіка України та її історичне походження.
20. Російсько-українська війна
21. Волонтерський рух в Україні.
22. Допомога Західних країн в роки російсько-української війни.

Завдання 2: Скласти таблицю:

«Діяльність українських президентів»

Президент	Період каденції	Внутрішня політика	Зовнішня політика	Особливості періоду

5. Критерії та система оцінювання результатів навчання

	Вид роботи і критерії оцінювання	Кількість балів
.	Участь у семінарі: • підготовка (наявність конспекту, тез, знання основних понять); • активність; • креативність та ініціатива.	5 балів – одне заняття; денна форма навчання – до 40 балів;
.	Завдання самостійної роботи репродуктивного рівня: • повнота, послідовність і точність викладу.	2 бали – одне завдання
.	Завдання самостійної роботи творчо-критичного рівня: • повнота, послідовність і точність викладу; • презентація і обґрунтування власної думки з проблеми; • креативність і оригінальність виконання.	10 балів – одне завдання
.	залік • повнота, послідовність і точність викладу; • презентація і обґрунтування власної думки з проблеми; • креативність і оригінальність мислення.	До 40 балів
	Разом:	100 балів

5. Політика курсу

Студентоцентризм – основна політика курсу.

Вивчення дисципліни передбачає роботу в колективі.

Політика академічної доброчесності: Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

Списування під час контрольних робіт заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів)

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного

матеріалу.

Здобувачі вищої освіти мають право скласти залік автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 90-100 балів.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.

Політика відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних поважних причин навчання може бути в он-лайн режимі за погодження із керівником курсу.

Здобувач, який запізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну.

5.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Розділ 1					Розділ 2				Підс. контроль (тест)	Сума
Поточний контроль					Поточний контроль					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	10	100
10	10	10	10	10	10	10	10	10		

5.2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

Рейтин гова оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначе ння	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
90-100	A	відмінно	- Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі.	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	добре	- Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання; - вміння вирішувати складні практичні задачі.	Відповіді на запитання містять певні неточності
75-81	C	добре	- Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання; - вміння вирішувати практичні задачі.	Невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних завдань.
65-74	D	задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; - вміння вирішувати прості практичні задачі.	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал; - невміння вирішувати складні практичні задачі.
60-64	E	задовільно	Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі.	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібно додаткове вивчення)	незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом.	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі
1-34	F (потрібно повторне вивчення)	незадовільно		- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень;

6. Інструменти, технічне обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Навчальні карти світу, України.

Навчальне середовище Google Classroom, програми ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій), ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет

7. Рекомендовані джерела інформації

Назва теми	Рекомендовані джерела інформації до теми
Тема 1. Вступ до курсу. Стародавня історія та культура на території сучасної України.	Шейко В.М., Гаврюшенко О.А., Кравченко О.В. Історія художньої культури: Первісність. Стародавній світ: Підручник / ХДАК. – Х., 1999. – 210 с. Відейко М.Ю. Шляхами трипільського світу: Інформаційно - аналітична агенція «Наш час».-К.: 2007.
Тема 2. Історичні корені українського народу. Княжа доба. Культура Княжої доби	Огієнко І. Українська культура : коротка історія культурного життя українського народу / Огієнко І. - К. : «Довіра», 1992. - 218 с.
Тема 3. Історико-культурний розвиток українських земель в литовсько-польську добу. Українське козацтво (др. пол. XIV – п. пол. XVII ст.).	Голобуцький В. Запорозьке козацтво/ В. Голобуцький. - К.: Вища школа. - 1994. - 539 с. Дзюба О.М., Павленко Г.І. Літопис найважливіших подій культурного життя в Україні (X – середина XVII ст.): Посібник-довідник. – К.: «АртЕк», 1998. – 200 с., іл. – (Трансформація гуманітарної освіти в Україні).
Тема 4. Історія та культура Гетьманщини (др. пол. XVII – XVIII ст.). Бароко.	
Тема 5 . Україна в складі Російської та Австро-Угорської імперій наприкінці XVIII – поч. XX ст. Українське національне відродження (кінець XVIII – початок XX ст.)	Історія української літератури XIX ст.: В 3 кн.: Посібник – К., 1995-1996.
Тема 6. Українська національно-демократична революція (1917–1920рр). Уроки історії. Модерн.	
Тема 7. Українські землі між двома світовими війнами. Українська культура першої половини XX століття	1.Захожай З.В. Освіта та молодіжний рух в Східній Галичині в міжвоєний період // "Слов'янська культура та писемність: минуле та сучасність. - Ужгород, 2011. - С. 55-62. 2.Захожай З.В. Українська освіта в умовах польської окупаційної влади: 1920-1930 рр. // Збірник наукових праць Національного науково-дослідного інституту українознавства та всесвітньої історії. - К., 2011. - С. 74-77. 3.Захожай З.В. Молодь Східної Галичини в радянсько-польському протистоянні // Збірник „Наукові праці історичного факультету” Запорізького національного університету. – З.: ЗНУ, 2012
Тема 8. Україна в другій світовій війні. Український національно-визвольний рух в роки війни та першому повоєнному десятиріччі.	Кудряченко А. І. Політична історія України XX століття: підручник / Кудряченко А. І., Калінічева Г. І., Костира А. А. - К: МАУП, 2006. – 694 с.
Тема 9. Україна в 1950–1990 рр. Шлях до незалежності. Українська культура другої половини XX століття. Андеграунд. Незалежна Держава Україна. Сучасна культура. Постмодернізм.	Стародубцева Л.В. Архітектура постмодернізму: історія, теорія, практика. – К., 1998 Плохій С. Російсько-українська війна. Повернення історії. - К., 2023 Українська революція 2004 р. [Текст] / С. Кульчицький. - К. : Генеза, 2005. - 368 с.

Основні джерела

1. Бойко О.Д. Історія України: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Видання 7-ме, виправлене, доповнене. – К.: Академвидав, 2018. – 717 с.
2. Вятрович В. Україна. Історія з грифом «секретно» - КСД, 2021 р.
3. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України.- К., «Портал» - 2022.
4. Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. освіти / В.А. Гречанко, І.В. Чорний, В.А. Кушнерук, В.А. Режко. – К.: Літера ЛТД, 2006. – 480 с.
5. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. / Б.І. Білик, Ю.А. Горбань, Я.С. Калакура та ін.; За ред. С.М. Клапчука В.Ф. Остафійчука. – К: Вища. Шк.: Т-во «Знання», КОО, 2008. – 6-ге вид., стер. – 326 с. – (Київському національному університету імені Тараса Шевченка - 165 років).
6. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Підручник. Видання 2-ге, стереотипне – Київ: Центр учбової літератури, 2007 – 576 с.
7. Попович М.В. Нарис історії культури України. – К.: «АртЕк», 1998. -728 с.: іл. – (Трансформація гуманітарної освіти в Україні).
8. Плохій Сергій. Брама Європи : історія України від скіфських воєн до незалежності / Сергій Плохій ; [пер. з англ. Р. Клочка]. 2-ге вид. Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2018. 493 с.
9. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / М.М. Закович, І.А. Зязюн, О.М. Семашко та ін.; За ред. М.М. Заковича. – 3-тє вид., випр. і доп. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 557 с. – (Вища освіта ХХІ століття).

Додаткові

1. Бокань В.А., Польовий Л.П. Історія культури України: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2001. – 2-ге вид., доп. – 256 с. – Бібліогр.: с. 245-249.
2. Борисенко В. Курс української історії. – К., 1997.
3. Велика ілюстрована енциклопедія України. К.: Махаон-Україна, 2008. – 504 с.: іл.
4. Верстюк В.Ф., Дзюба О.М., Репринцев В.Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995.
5. Видатні постаті в історії України (IX – XIX ст.): Короткі біографічні нариси. Історичні та художні портрети: Довід. Вид./ В.І. Гусєв (кер. кол. Авт.), В.П. Дрожжін, Ю.О. Калінцев, О.Г. Сокирко, В.І. Червінський. – К.: Вища школа, 2002.
6. Видатні постаті в історії України (IX – XIX ст.): Короткі біографічні нариси. Історичні та художні портрети: Довід. вид. / В.І. Гусєв (кер. кол. авт.), В.П. Дрожжін, Ю.О. Калінцев, О.Г. Сокирко, В.І. Червінський. – К.: Вища шк., 2002. – 359 с.
7. Греченко В.А., Чорний І.В. Світова та українська культура: довідник для школярів та студентів / В.А. Греченко, І.В. Чорний. – К.: Літера ЛТД, 2009. – 416 с.
8. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К., 1990.
9. Дорошенко Д.І. Нарис історії України. – Т.1-2. – К., 1991.
10. Енциклопедія трипільської цивілізації. У 2-х т. – Т. 1. К., 2004. – 704 с.
11. Історія України: Джерельний літопис. Упоряд.: В.І. Червінський, М.І. Обушний, Т.Ю. Горбань, В.Є. Кругляков та ін.; За ред. В.І. Червінський та М.І. Обушний. – К.: ДП «Дирекція ФВД» – 2008.
12. Історія України: нове бачення. У 2-х томах. – К., 1995.
13. Історія української культури. У 5-и т. – Т. 3. К.: «Наукова думка», 2003. – 1246 с.
14. Історія української літератури ХХ століття: Навч. посіб. – Кн. 1-2. – К., 1993-1995.
15. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст / О. Забужко. - К.: Факт, 2006. - 156 с.
16. Захожай З.В. Українська культура в контексті європейських цінностей // Українознавчий альманах. Випуск 8. – К., 2012. – С. 94-98.
17. Кіпіані Вахтанг. Війна двох правд. Поляки та українці у кривавому ХХ столітті.- К., 2023.
18. Крип'якевич І.П. Історія України. – Львів, 1990.
19. Попович М.В. Культура: ілюстрована енциклопедія України / М.В. Попович. – К.: Балтія-Друк, 2009. – 184 с.: іл.